

תאריך עדכון: 2.8.23

שם ומספר הקורס: 81348/81349

קורס מחויבות חברתית-רפואית (מח"ר)

שם המרצה/האחראי:

ד"ר ג'ומאנה עיסא ד"ר סיון שפיצר-שוחט

סוג הקורס: קורס קדם קליני

שנת לימודים: סמסטר: שנתי היקף שעות: 2 נקודות זכות
אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

תיאור הקורס:

מסמך הנחיות של Association of American Medical Colleges רואה כחלק מתהליך ההכשרה של סטודנטים לרפואה, רכישת ידע וכישורים לעבודה עם אוכלוסיות מגוונות ומחלשות. קורס מח"ר (קורס מחויבות חברתית רפואית) עונה על הנחייה זו באמצעות התנסות בארגונים קהילתיים תוך מתן הכשרה אקדמית רלוונטית. מטרת הקורס לקדם ידע והבנה של אי-שוויון וגורמים חברתיים המשפיעים על הבריאות (Social Determinants of Health-SDH) ולהכשיר סטודנטים להבנה והכרות עם אוכלוסיות מחלשות.

מטרות:

- להעמיק את הבנתם של הסטודנטים לרפואה בנוגע לאוכלוסיות מחלשות בחברה ובקהילה.
- לצייד את הסטודנטים כחלק מהכשרתם כרופאים במיומנויות הנדרשות בבריאות האוכלוסייה.

מטרות ספציפיות:

1. הסטודנט ירכשו ניסיון בעבודה עם אוכלוסיות מחלשות ועם ארגונים קהילתיים.
2. הסטודנט ירחיב את הבנתו בנושאים אלו:
  - פערים בבריאות.
  - אורחות חיים והשפעתם על הבריאות באוכלוסיות מחלשות
  - ההשפעה של גורמים חברתיים על הבריאות (Social Determinants of Health).

- צרכי הבריאות של אוכלוסיות מוחלשות.
- מאפיינים סוציאליים – צרכים זכויות.
- אחריותם של הרופאים לקהילה בה הם עובדים.
- 3. הסטודנט ילמד אספקטים שונים של בריאות וחולי באוכלוסיות מוחלשות:
  - תקשורת עם אוכלוסייה בעלת אוריינות רפואית נמוכה.
  - תכנון והטמעת התערבות.
  - הערכת התערבות.

*****תעודות הצטיינות ופרס על שם משפחת אסריג-ריוו יוענקו בסיום הקורס, על תרומה משמעותית לקהילה.**

ב. **תוכן הקורס:** (רציונל, נושאים)

רציונל כללי:

קורס מח"ר ממשיך לבנות את הידע, הכישורים והגישה שנרכשו במהלך הקורס הבסיסי של בריאות האוכלוסייה. הקורס מפתח ועושה שימוש בכישורים שנרכשו ליישום ועבודה בארגונים הקהילתיים. הסטודנטים יבצעו את התנסותם הקהילתית בארגון בו שובצו בקורס בריאות האוכלוסייה. בנוסף במהלך השנה הסטודנטים ישתתפו בחמישה מפגשים אקדמיים המתמקדים בנושא של חקר הטמעה – Implementation Science.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים):

המרכיב האקדמי של הקורס כולל הרצאות, תרגולים קבוצתיים וסימולציות. הסטודנטים נפגשים חמש פעמים במהלך הקורס. מפגשים אלו כוללים הרצאות, סמינר מקצועי בהתאם לאוכלוסיות היעד, מפגשים קבוצתיים עם רכזי ההתנסות ומליאה מקצועית מסכמת. במהלך המפגשים האקדמיים הסטודנטים לומדים להתבונן בהתנסות אותה הם מבצעים דרך העדשה של בריאות הציבור. בנוסף למפגשים האקדמיים, מתקיימים מפגשים שוטפים עם רכזי ההתנסות בארגונים.

שמות המרצים והמתרגלים בקורס:

- ד"ר ג'ומאנה עיסא-חדד
- ד"ר סיון שוחט
- ד"ר לילך מלצקי
- רכזי ההתנסות

עוזרת הוראה:
לי יצחקי תבור

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

December 2020 8.30-10.30	Individual group kickoff meetings		Dr. Jumanah Essa-Hadad Dr. Sivan Spitzer Shohat
January 2021 8.30-10.30	Health and medical concerns in vulnerable populations		
	8.30-8.45	Introduction to the course	Dr. Jumanah Essa-Hadad Dr. Sivan Spitzer Shohat

	8.45-10.15	Seminar with medical experts in groups: elderly, children at risk, disabled, the early years, immigrants, chronic illness Presentation of your health needs assessment for discussion	
	10.30-11.30	Small group work with coordinators: reflections on the early weeks; understanding the organization in greater depth; finalizing intervention and objectives (to be submitted)	
February 2021 8.30-10.30	Health literacy and communication		Dr. Jumanah Essa-Hadad Dr. Sivan Spitzer Shohat
March 2021 8.30-10.30	Social and environmental influences on health		
	8.30–9.00	The influence of the environment and lifestyle on health	Dr. Jumanah Essa-Hadad Dr. Sivan Spitzer Shohat Dr Lilach Maletsky Organization coordinators & MAHAR tutors
	9.15–10.00	Work in organisations: Social and environmental influences on health	
	10.00–10.30	Summary session	
May 2021 8.30-10.30	Community services and the physician's role		
	8.30–9.15	Services for the disadvantaged	Dr. Jumanah Essa-Hadad Dr. Sivan Spitzer Shohat Organization coordinators & MAHAR tutors
	9.30–10.30	Physicians' responsibility towards the disadvantaged and underserved	
June 2021 8.30-11.30	Course conclusion and awards		
	8.30-9.15	Guest Lecture	Dr. Jumanah Essa-Hadad Dr. Sivan Spitzer Shohat Organization coordinators & MAHAR tutors Slideshow of students' work Awards by Dean
	9.30-10.30	Concluding presentation and award of certificates & Essrig Rivo prize	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: קורס מח"ר הנו המשך ישיר של קורס בריאות האוכלוסייה. בקורס מח"ר הסטודנטים מפתחים ועושים שימוש בכישורים בידע, ובגישה שנרכשו במהלך הקורס הבסיסי של בריאות הציבור.

במהלך קורס בריאות האוכלוסייה הסטודנטים מצוותים לאחד מתוך שלוש עשרה ארגונים קהילתיים בצפת. לאחר ביקור בארגון הסטודנטים מכינים מטלה של הערכת צרכים, תכנון התערבות והערכתה לשיפור בריאות אוכלוסיית היעד שבארגון. בקורס מח"ר הסטודנטים יישמו את תכנית ההתערבות שתכננו, תוך כדי התנסות מעשית בארגון.

נדרש: קורס בריאות האוכלוסייה.

חובות / דרישות / מטלות:

דרישות הקורס

- הסטודנטים מגיעים לארגון 4 פעמים (לפחות למשך שעה) בחודש (מינימום 4 שעות חודשיות) מדצמבר 2020 עד יולי 2021 (סה"כ כ-30 שעות התנסות). הסטודנטים מלווים בתמיכה והנחייה של רכזי הקורס ורכזי הארגונים בקהילה.
- דו"ח קבוצתי על שסוקר ומנתח את תהליך הטמעת ההתערבות ותוצאותיה (יוני 2021).

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון סופי בקורס-מספרי.

שיטות הערכה

- הסטודנטים נדרשים לדווח על שעות הפעילות שלהם בארגון דרך אתר הקורס Moodle (עובר/לא עובר)
  - דו"ח קבוצתי (70% מהציון)
  - הערכת רכזים על התנסות אישית (30% מהציון)
- ציון עובר בקורס הינו 60.
  - בקורסים בהם הציון מורכב ממספר בחנים, מטלות (עם ציון), ומבחנים, חלה חובת מעבר (ציון 60 ומעלה) בכל אחד ממרכיבי הציון.

ג. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות)

טקסטים רלוונטיים לכל שיעור יהיו זמינים ב-Moodle לרבות מצגות.

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:
חומר מחייב למבחנים: